

4. kapitola

VOKÁLY ROZEZNÍVAJÍ HLAS A DO MLUVY VNÁŠEJÍ HUDEBNOST

Na rozeznívání hlasu přivoláme **čaroděje Zpěváčka**.

Rozeznívat hlas – to znamená zazpívat si.

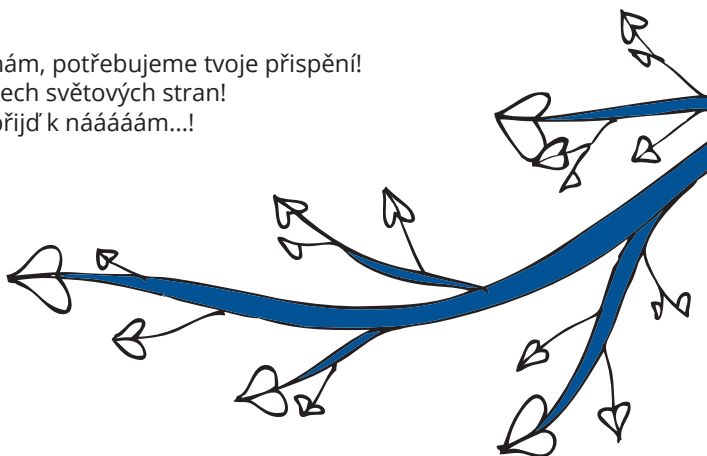
Před sto lety, to se ještě v Čechách hodně zpívalo – při práci, pro radost, k tancování, zpívání do kroku, aby cesta rychleji ubíhala, ukolébavky na uspávání a také slavnostní písně a písničky k dětským hrám. Dnes už tolik nezpíváme. Zato se hodně mluví, plká a žvaní. Když si přes den už nezaspíváme, pak je i naše mluvení jednotvárné. A když nás neuspí řeči, tak zase na sebe někdy i hodně křičíme. Navzájem se málo posloucháme a často si nerozumíme. A to všechno proto, že jsme zapomněli, jak se rozeznívají vokály, jelikož si málo zpíváme.

Dostat se z této situace můžeme jenom kouzlem – kouzlem čaroděje Zpěváčka.

7. LEKCE ZPÍVÁNÍ JE PŘIROZENÁ CESTA K MELODICKÉMU VYPRÁVĚNÍ POHÁDEK

Písně budeme mluvit a verše si zazpíváme.

Čaroději Zpěváčku, přijď k nám, potřebujeme tvoje přispění!
Budeme tu větu volat do všech světových stran!
Čarodějiii Zpěvááááčkkuu přijď k nááááám...!

*Když je dětem do zněvu, hned k nim běžím ve spěchu.
Tak, kterou si zazpíváme?*

My zpívat neumíme. Proto jsme vás, pane čaroději, volali.
Co máme udělat, aby se naše řeč rozezpívala?

Někdo vám ukradl z pusy melodii.

Kdepak, my krásně rozezníváme do dálky vokál Áááá. Poslechněte si: **Ááááá**

Jenom jeden tón? To není melodie, to není žádná písnička.

V melodii se musí střídát různé vysoké tóny.

Když je to tak, potom zpívat neumíme.

Alle umíte. Ve třetí lekci jste si už jako miminka začínali pobrukovat.

A pobrukování – to už je taková poloviční písnička.

Vraťte se na stranu 30 – „Vzryv, skluz a vlnovka jako sířena“.

7 a) Zpívaná rozcvička

Tak pěkně nahlas a každé cvičení si trikrát zopakujeme:

Vzryv

Skluz

Vlnovka

7 a) = 3 i) Zpívaná rozcvička ●

To ale není žádná písnička.

Písnička to není, ale je to rozcvička hlasívek, aby se vám za chvíli dobře zpívalo. Naučíme se jednoduchou písničku. Budete po mně jenom opakovat, co zazpívám já – jako byste mi dělali ozvěnu.

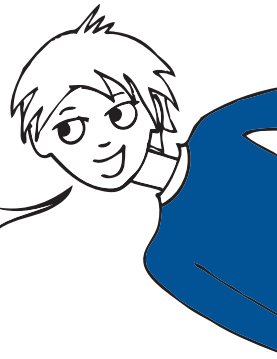
7 b) Trávnice Louka široká...

V Beskydech si pasačky zpívaly halekačky, aby si mezi sebou povídaly z kopce na kopec.

Halekání, to je takový zpěv, při kterém se přehánějí délky vokálů.

Hele ségra, do toho se nemontuj, to je čistě fyzikální fakt. Fakt! Zpívaný tón se nese prostorem na delší štreku, než kdyby si ty holky spolu jenom šprechtily.

*V Čechách – na rovinách – si holky zase prozpěvovaly trávničky,
treba „Louku širokou...“*

**Louka širokááá, louka širokááá,
tráva zelenááá, tráva zelenááá,
hou a hou hou a hou
tráva zelenááá, tráva zelenááá**
**Pásla má milá, pásla jelena.
Nebyl to jelen, byla to laně,
počkej, má milá, tři léta na mě.**

Tu trávničky se naučíte zpívat podle nahrávky.

7 b) Trávničky Louka široká...

Slyšíte, jak ta píseň vyjadřuje rozlehlý prostor před vámi, do něhož vysíláte hlas? Pro zpívání není důležitý jenom sluch, ale také zážitek prostoru a radost, že prostor před sebou dokážu svým hlasem zaplnovat.

7 c) Cesta od zpívání k mluvě – řečové zpívání s Karlem Čapkem

- Zapívejte si trávničky – slova a melodii.
- A teď tu trávničky pěkně zvučně a zvolna jenom řekněte – je to takové řečové zpívání. **Louka široká...**
Ano, slova již ztratila svoji melodii, ale slova písničky se stejně jako před chvílí nesou do dálky prostorem.
- Vůbec se nebojte do hlasu pořádně opřít – ne křičet, ale rozezněte se na plno!
- A nyní svým plně rozeznělým hlasem – hlasem mluvním a současně i zpěvním – čtete úryvky z Čapkových Devatera pohádek.

CO VŠECHNO KOČKA DOVEDE

Tedy jak víte, ta kočka se jmenovala Jůra, ale princezna jí říkala ještě všelijak: macek a macourek, čiča, čičinka a čičánek, míca a mícinka, mourek a kočenka, a z toho už vidíte, že ji měla tuze ráda.

O TLUSTÉM PRADĚDEČKOVÍ

Můj nebožtík pradědeček při svých devadesáti osmi letech hospodařil, šafařil a domostrojl, stloukal a tesařil, potil se a hmoždil se, statně jedl a pil, oháněl se zkrátka při svém valném věku tak mile, že jsme z něho měli všichni radost.

POŠŤÁCKÁ

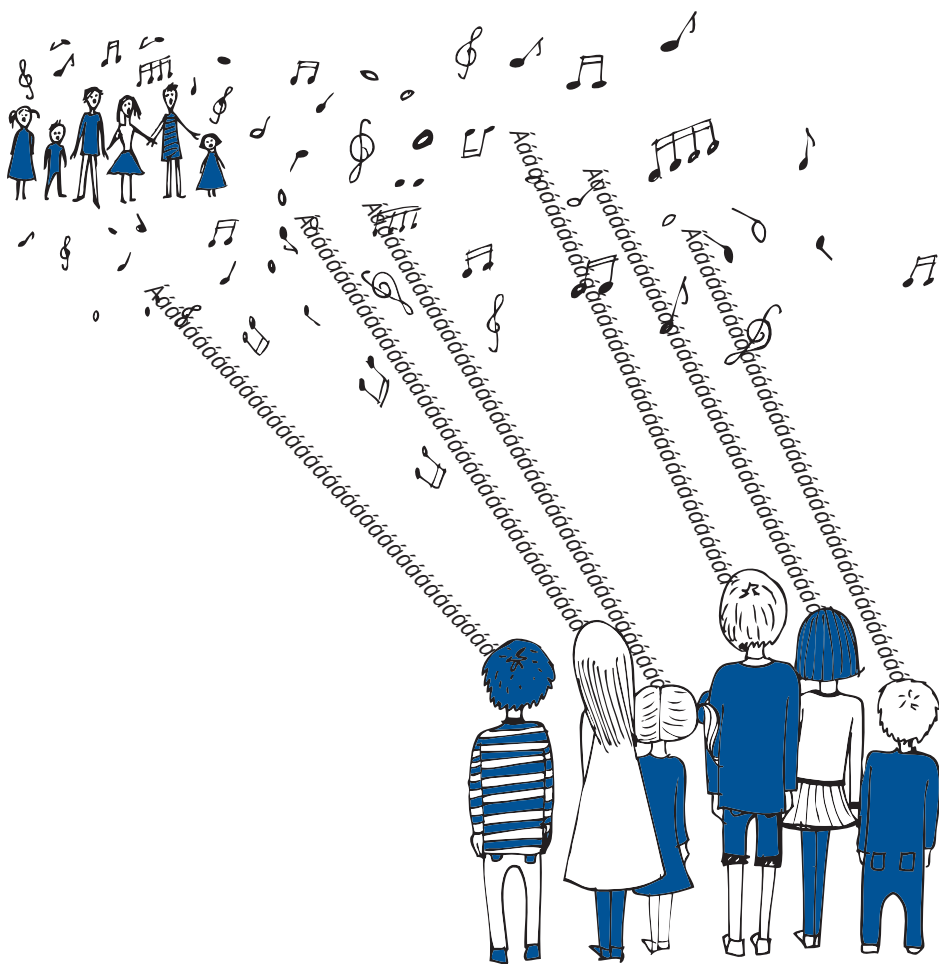
„Aha,“ vykřikl pan Kolbaba radostně, „člověče drahá, tak to vy jste ten trumbera, to ůlulum, ten pleticha a vrták, ten truhlík a nemehlo, ten splašený, ten pytlek praštěný, ten janek a ten popleta, co nám hodil do poštovní schránky to psaníčko bez známky a bez adresy?“

7 c) Cesta od zpívání k mluvě – řečové zpívání s Karlem Čapkem

7 d) **Cesta od zpívání k mluvě – řečové zpívání s mojí oblíbenou pohádkou**

- Znova si rozcvičkově zazpívejte melodickou trávnicí Louka široká... (jako hlasovou rozcvičku)
a nyní prostorově zvučným hlasem vyprávějte svoji oblíbenou pohádku. Prostorově zvučným hlasem proto, že vy jste v okně ve třetím patře a dítě, které chce tu pohádku slyšet, stojí dole na ulici.

7 d) Řečové zpívání – řečové zpívání s mojí oblíbenou pohádkou

Další dny – opakovací lekce

První hodina se Zpěváčkem může pro někoho končit i neslavně.

Ale náš čaroděj Zpěváček umí poradit i takzvaným „nezpěvákům“, jak si mohou hlas rozeznít a rozezpívat.

*Ty nářky o „hudebním hluchu“
už nikdy nepustíš z pusy!*

